

Muncă și contemplare (2)

A doua parte a unui articol despre cum să ne transformăm munca și activitățile zilnice într-o rugăciune contemplativă, urmând învățăturile Sf. Josemaría.

19.03.2014

În timp ce-și continuau călătoria, Isus a intrat într-un sat oarecare. Acolo, o femeie, pe nume Marta, L-a primit în casa ei. Ea avea o soră, numită Maria. Aceasta s-a așezat la picioarele Domnului și asculta învățătura Lui.

Dar Marta era copleșită de atât de multă muncă. Ea a venit și a zis: „Doamne, nu-Ți pasă că sora mea m-a lăsat să slujesc singură? Spune-i deci să mă ajute.” Domnul însă i-a răspuns: „Marta, Marta, tu te îngrijorezi și te necăjești cu privire la multe lucruri, însă doar unul este necesar. Căci Maria și-a ales partea cea bună, care nu i se va lua.” [1]

Imaginile Martei și Mariei au fost des folosite de-a lungul timpului pentru a reprezenta două tipuri diferite de viață, cea contemplativă și cea activă, prima considerată ca fiind mai aproape de perfecțiune, deci de respectarea cuvântului Domnului: *Maria a ales partea bună.*

De obicei, aceste concepte au fost aplicate vocației religioase, înțelegându-se prin viața contemplativă, în linii mari, a trăi departe de lume pentru a se dedica rugăciunii, și prin viața activă, de

exemplu, munca de răspândire a doctrinei creștine, de îngrijire a bolnavilor, și alte lucrări de caritate.

Privită din această perspectivă, a fost recunoscută de secole posibilitatea de a fi contemplativ „în mijlocul muncii”. Însă înțelesul clasic al acestei expresii este imposibilitatea credincioșilor obișnuiți de a fi contemplativi în activitățile lor profesionale, familiale și sociale, și că atingerea contemplării este posibilă doar prin activitățile de apostolat și lucrările de caritate pe calea vocației religioase.

Sf. Josemaría a dat un nou înțeles cuvintelor Domnului către Marta și a arătat că nu există o contradicție între contemplare și îndeplinirea, cât mai desăvârșit cu putință, a sarcinilor și activităților zilnice.

Într-un articol precedent, am analizat înțelesul contemplării creștine: rugăciunea simplă a multor

suflete care, cu ascultare iubitoare față de Sfântul Duh și căutând a se identifica în toate cu Cristos, sunt conduse de Duhul Sfânt la a explora profunzimea lui Dumnezeu, lucrările și scopurile Sale, cu o înțelegere care le depășește cu desăvârșire inimile și mințile. Este o rugăciune în care „cuvintele nu sunt necesare, deoarece limbajul nu le poate exprima. Intelectul devine calm. Nu ne întrebăm; privim! Iar sufletul începe să cânte din nou, un cântec nou, deoarece simte și știe că este tot timpul sub privirea iubitoare a lui Dumnezeu.” [2]

Acum vom examina trei posibile „moduri” de a contempla: în perioade dedicate exclusiv rugăciunii; când lucrăm la un proiect sau facem ceva care nu necesită o concentrare deplină; și, în final, în cazul activităților care ne cer toată atenția. Împreună, aceste trei canale alcătuiesc viața de contemplație, în

care, în mijlocul activităților zilnice, sufletul există „în cer și pe pământ”, cum obișnuia să spună Sf. Josemaría.

În rugăciune și acte de pietate

Contemplarea trebuie căutată, în primul rând, în actele de pietate pe care le facem în fiecare zi, în special în perioadele dedicate exclusiv rugăciunii mentale.

„Et in meditatione mea exardescit ignis – „și în meditația mea va izbucni o flacără.” De aceea ne rugăm: să devenim un rug, o flacără vie dătătoare de căldură și lumină." [3]
Rugăciunea mentală bine făcută este, ca să spunem așa, un „foc” care răspândește căldură către toate celelalte momente ale zilei.

Respectarea timpului zilnic de rugăciune mentală este ceea ce permite unei persoane să devină un suflet contemplativ în mijlocul lumii pe toată durata zilei. Acest lucru

necesită o luptă de menținere a unui spirit de reculegere în timpul dedicat rugăciunii; un dialog asiduu cu Domnul nostru, prin meditația, câteodată, pe marginea unui pasaj dintr-o carte sau din Scriptură care ne ajută să ne concentrăm mintea și sufletul la Dumnezeu; lupta de a nu ne lăsa distrași; umilința de a începe din nou și din nou, nebazându-ne pe propriile forțe, ci pe harul lui Dumnezeu.

Sf. Josemaría ne-a învățat să căutăm contemplarea în perioadele dedicate rugăciunii mentale: să contemplăm viața lui Cristos, să îl privim continuu în Euharistie, să dialogăm cu cele trei Persoane Divine prin Prea-Sfânta Umanitate a Domnului nostru, să mergem la Isus prin Maria... În rugăciunea mentală, nu ne putem mulțumi doar să recităm rugăciunile, cu toate că putem mult timp să ne folosim de ele, ci să le considerăm fără încetare ca pe o ușă care

deschide calea către contemplare. Totodată, pe plan uman, când se întâlnesc prieteni, conversația începe, de obicei, cu câteva fraze convenționale. Dar acestea nu reprezintă tot dialogul. Conversația trebuie să devină mai personală, până când, eventual, cuvintele devin inutile datorită unei profunde familiarități și cunoașteri reciproce. Acest lucru este și mai adevărat când este vorba de Dumnezeu. „Începem cu rugăciunile vocale... Mai întâi o aspirație, apoi alta, și alta... până când fervoarea noastră pare insuficientă, deoarece cuvintele sunt prea sărace... apoi acest lucru face loc intimității cu Dumnezeu, la a-L privi fără a avea nevoie de odihnă sau a se simți obosiți.” [4]

La muncă sau în orice activitate

Contemplarea nu este restrânsă la timpul dedicat rugăciunii mentale. Ea poate fi o realitate în tot timpul

zilei, în activitățile obișnuite, când facem lucruri care trebuie făcute, dar care nu necesită o concentrare completă, sau în timpul unei pauze de la lucru. Putem să-l contemplăm pe Dumnezeu când mergem pe stradă, când ne îndeplinim obligațiile familiale și sociale, când facem ceva pe care îl considerăm ușor, sau într-o perioadă la muncă, sau pur și simplu când așteptăm... Așa cum aspirațiile, în timpul rugăciunii noastre mentale, pot fi o cale spre contemplare, tot așa, în mijlocul altor ocupații, căutarea prezenței lui Dumnezeu duce la o viață contemplativă, așa cum Dumnezeu l-a făcut să experimenteze pe Sf. Josemaría. „Nu pot să înțeleg: știu pe cineva care este rece (în ciuda credinței sale, care este fără margini) când este aproape de focul divin al Tabernaculului. Și totuși, mai târziu, în stradă, înconjurat de zgomotul mașinilor și tramvaielor și oamenilor – chiar citind un ziar! – este cuprins de o

dragoste nebunească de Dumnezeu."

[5]

Această realitate este în totalitate darul lui Dumnezeu, dar îl vom primi doar dacă îl vrem cu adevărat și nu îl împiedicăm prin acțiunile noastre. Îl putem refuza prin eșecul de a ne ține simțurile treze, sau prin a ne permite să fim copleșiți de curiozitate, sau prin scufundarea într-un torent de vise și gânduri inutile care ne distrag și secătuiesc spiritual. Într-un cuvânt, când capul și inima nu sunt „în” ceea ce facem. [6] Viața contemplativă are nevoie de mortificare interioară, să ne negăm pe noi înșine din dragoste pentru Dumnezeu, astfel încât El să domnească în inimile noastre și să ne fie ținta tuturor gândurilor și afecțiunilor.

Contemplare în și prin activitățile obișnuite

Știm că, în rugăciunile noastre, nu ne putem simți împliniți cu recitarea unor aspirații sau doar citind sau meditând; mai degrabă, avem nevoie să dialogăm cu Dumnezeu și căutăm să atingem, prin harul Său, contemplarea. Același lucru se întâmplă în munca noastră, care trebuie să devină rugăciune; nu este suficient doar să o oferim la început și să mulțumim la final, sau să încercăm să reînnoim ofranda din când în când, în uniune cu sacrificiul liturgic. Toate acestea sunt, fără îndoială, foarte plăcute lui Dumnezeu. Dar un fiu sau o fiică a Domnului trebuie să fie mai îndrăzneț și să țintească la mai mult: să lucreze asemenea lui Isus din Nazaret, uniți cu El – astfel încât, mulțumită dragostei supranaturale cu care lucrăm, să ajungem să-L contemplăm pe Dumnezeu, care este Iubire. [7]

Sf. Josemaría spunea tot timpul că o contemplare este posibilă nu doar *în timp* ce facem ceva, dar și *prin* lucrurile pe care Dumnezeu vrea să le facem, *în și prin* sarcinile înseși, chiar atunci când necesită întreaga noastră atenție. Sf. Josemaría insista că, dacă luptăm, va veni un moment în care nu vom putea să deosebim contemplarea de acțiune; aceste două cuvinte vor ajunge să aibă, pentru noi, același înțeles.

După cum scria Sf. Tomas de Aquino: „Când din două lucruri primul este motivul celui de-al doilea, atenția sufletului pentru cel de-al doilea nu împiedică sau diminuează atenția pentru primul. Și cum Dumnezeu este văzut de sfinți ca motivul pentru toate lucrurile care vor fi făcute sau cunoscute de ei, eforturile lor de percepere a lucrurilor sensibile sau de contemplare sau de a face orice altceva nu vor împiedica, sub nicio formă, contemplarea lor a lui

Dumnezeu, ci dimpotrivă." [8] Deci, dacă dorim să primim darul contemplației, trebuie să îl facem pe Dumnezeu scopul tuturor acțiunilor noastre, să le facem *nu pentru a-i mulțumi pe oameni, ci pentru a-L mulțumi pe Dumnezeu care ne testează inimile.* [9] Deoarece contemplare este, de fapt, o anticipare a viziunii beatifice, scopul ultim al vieții noastre, orice este parte din voința Domnului pentru noi (inclusiv munca și îndatoririle noastre familiale și sociale) poate fi un canal pentru contemplare. Cu alte cuvinte, având în vedere că oricare dintre aceste activități poate fi făcută pentru și cu dragostea de Dumnezeu, oricare poate fi și mijloc de contemplare, ceea ce nu este altceva decât o formă cu totul intimă de a-L cunoaște și iubi.

Putem să Îl contemplăm pe Dumnezeu *în* lucrurile pe care le facem din iubire pentru El, deoarece

această iubire este o participare în cea infinită care este Sfântul Duh, cel care *cercetează totul, chiar și profunzimea lui Dumnezeu*. [10]

Sufletul care lucrează din dragoste pentru Dumnezeu realizează (fără să fie distras) că iubește în timp ce lucrează, cu iubirea pe care Duhul Sfânt o revarsă în inimile copiilor lui Dumnezeu în Cristos. [11] „Vedem mâna Domnului, nu doar în minunile naturii, dar și în eforturile și munca noastră.” [12]

De asemenea, putem să Îl contemplăm pe Dumnezeu *prin* munca noastră, deoarece, dacă este făcută din iubire, va fi făcută pe cât de bine ne permit circumstanțele; va reflecta perfecțiunea divină, asemenea lucrărilor lui Cristos însuși. Nu neapărat deoarece are un succes omenesc, ci pentru că are succes în ochii lui Dumnezeu. Se poate, de altfel, să iasă prost, sau să fie un eșec din punct de vedere

uman, dar cu toate acestea va fi bine făcută din punct de vedere divin – făcută cu o intenție bună, cu dorința de a servi, și cu practica virtuții: într-un cuvânt, perfectă și uman, și supranatural. O muncă făcută în acest mod este un mijloc de contemplare. Și deci putem vedea că este posibilă contemplarea în și prin activitățile care cer o concentrare completă.

Un creștin care muncește din iubire pentru Dumnezeu o face într-o uniune strânsă uniune cu Cristos. Munca noastră devine, astfel, munca Domnului, *operatio Dei*, și deci un mijloc de contemplare. Dar, pentru ca acest lucru să devină adevărat, nu este de ajuns să fii într-o stare de har și ca munca să fie moral acceptabilă. Ea trebuie să fie condusă de o caritate eroică și executată cu o virtute eroică și în maniera divină pe care darurile Sfântului Duh le oferă

celor care s-au deschis acțiunilor
Sale.

* * *

Contemplarea în viața zilnică oferă sufletului o anticipare a uniunii definitive cu Dumnezeu în cer. Ne face să muncim cu o dragoste și mai mare, aprinzând dorința de a-L vedea nu doar prin acțiunile noastre, ci și față în față. „Începem să trăim asemenea unor captivi, a unor prizonieri. Și, în timp ce ne îndeplinim, cât de desăvârșit putem (cu toate greșelile și limitările noastre), sarcinile date de situația și îndatoririle noastre, sufletul nostru jinduie să evadeze. Este atras către Dumnezeu asemenea unei bucăți de fier atrase de un magnet. Începem să Îl iubim pe Isus într-un mod mai frapant, cu surpriza dulce și delicată a întâlnirii cu El... Este un nou mod de a călători pe acest pământ, un mod care este divin, supranatural,

minunat. Aducându-ne aminte de cuvintele des repetate ale Epocii de Aur Spaniole, am putea dori să gustăm noi înșine acel adevăr: 'Sunt în viață; sau, mai degrabă, nu eu; este Cristos cel care trăiește în mine!' (cf. Gal 2:20)." [13]

F.J. López Díaz

[1] Luca 10:38-42.

[2] St. Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, 307.

[3] St. Josemaría, *Drum*, 92.

[4] St. Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, 296.

[5] St. Josemaría, *Note intime*, nr. 673 (26 martie 1932). Citat de către Andres Vazquez de Prada, în *Fondatorul Opus Dei*, vol. 1, p. 320.

[6] St. Josemaría, vezi *Drum* 815.

[7] Cf. 1 Ioan 4:8.

[8] St. Tomas de Aquino, Summa Theologica, Supl., q. 82, a. 3 ad 4.

[9] 1 Tesaloniceni 2:4.

[10] 1 Corinteni 2:10.

[11] A se vedea Romani 5:5.

[12] St. Josemaría, Es Cristo que pasa, 48.

[13] St. Josemaría, Prietenii lui Dumnezeu, 296-297.

.....

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/munca-si-contemplare-2/> (04.04.2025)